

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حکایت‌های ده‌خدا گزیدهٔ حکایت‌های تربیتی

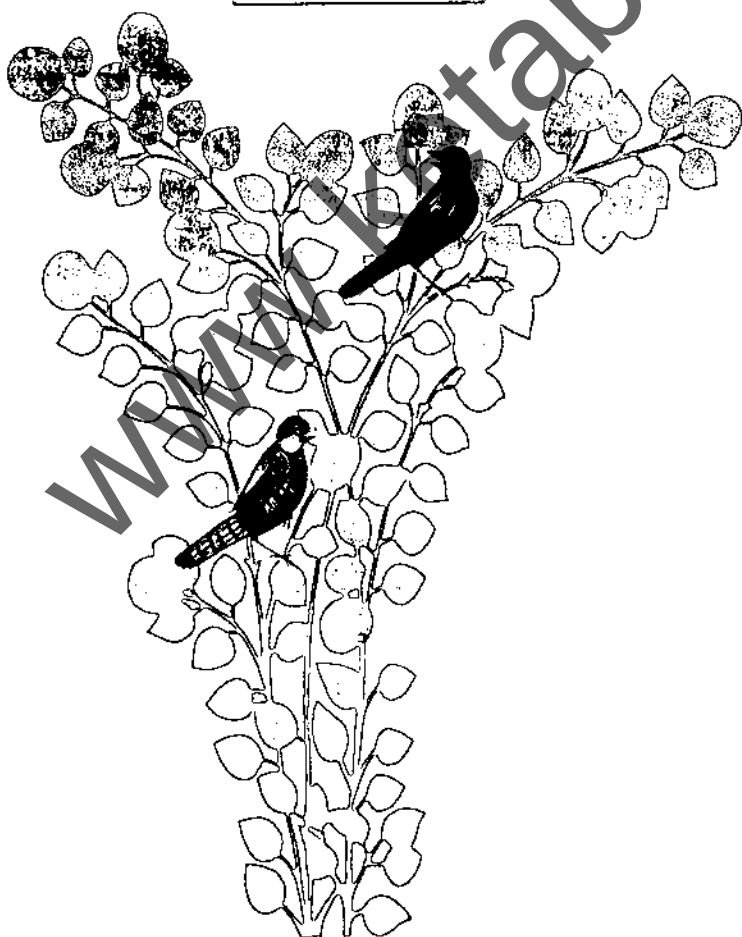
از لغت‌نامهٔ ده‌خدا

گزینش و تدوین: محمدحسین صفاخواه

معرفی‌شده

در کتاب فارسی‌سوم راهنمایی

این اثر

در پایان کتاب فارسی سوم راهنمایی
به عنوان کتاب مناسب
معرفی شده است.

سرشناسه
عنوان قرار دادی
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
وضعیت فهرست نویسی
عنوان دیگر
موضوع
موضوع
شناسه افزوده
رده بندی کنگره
رده بندی دیویی
شماره کتابشناسی ملی

: صفاخواه، محمدحسین، ۱۳۴۲ -
: لغتنامه - برگزیده
: حکایت های دهخدا، گزیده حکایت های
تربیتی از لغتنامه ی دهخدا / گزینش و
تنوین محمدحسین صفاخواه.
: تهران: قدیانی، ۱۳۹۰.
: ۵۴۶ ص.
978-600-251-084-6
: فبا
: گزیده ی حکایت های تربیتی از
لغتنامه ی دهخدا.
: داستان های اخلاقی - مجموعه ها
: افسانه ها و قصه های ایرانی
: دهخدا، علی اکبر. ۱۳۵۸ - ۱۳۳۴.
: لغتنامه، برگزیده
PIR ۴۲۲۷ / ۸ ۱۳۹۰ ح ۷ ص
۸ ۱۳۳ / ۰۰۸۳۱
۲۴۸۱۶۴۶ : ملی

موسسه انتشارات قدیانی

www.ghadyani.org

تلفن: ۶۶۴۰۲۴۱۰ (خط ۵) | پورنگار: ۶۶۴۰۳۳۶۴

حکایتهای دهخدا

گزیده حکایتهای تربیتی از لغتنامه دهخدا

انتخاب و شرح لغات: محمدحسین صفاخواه

طراح جلد: رینون گرافیک (بهزاد غریب پور)

ویراستار: سیروس صدوقی | آماده سازی: بخش هنری و فنی

زیر نظر شورای بررسی

چاپ اول: ۱۳۹۰ | تعداد: ۲۲۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۱-۰۸۴-۶ | ISBN: 978-600-251-084-6

کد: ۹۰/۳۰۹۰

چاپ: چاپخانه قدیانی، تهران

کلیه حقوق محفوظ است.

۹۸۰۰ تومان

فهرست مطالب

۱۱	 دورنما
۲۵	 ۱. شجاعت همراه ترس
۲۶	 ۲. قحطی و مرغ
۲۷	 ۳. علت نامگذاری سادات طباطبایی
۲۸	 ۴. پند حکیمانه
۳۰	 ۵. سیاستی از حیوانات
۳۳	 ۶. روزی‌دهنده خداست
۳۵	 ۷. عقوبت اشکال در نماز
۳۷	 ۸. ضرب‌المثلی نزد اعراب
۳۸	 ۹. مکر و حیلۀ زن
۴۰	 ۱۰. حکم ندانسته
۴۱	 ۱۱. چند حکایت کوتاه از ابوالعیناء
۴۶	 ۱۲. حکمت ضرب‌المثل «خرک سیاه بر در است»
۴۹	 ۱۳. شعر نیکو
۵۲	 ۱۴. محبت شاهانه

۱۵. بدیهه‌گویی ۵۳
۱۶. ماجرای طلسم ۵۵
۱۷. عقاید جاهلانه ۵۷
۱۸. عقاید گروهی از تراکیها ۵۸
۱۹. حکایت عاقبت تخم مرغ دزدی، شتر دزدی است ۵۹
۲۰. حکایت تخم زرین ۶۰
۲۱. دلیل ضرب المثل «خرسه بد حیوانی است» ۶۱
۲۲. حکمت «اگر قَسَمَت را قبول کنم...» ۶۲
۲۳. گفتگوی اسکندر و دیوژن ۶۳
۲۴. حکمت ضرب المثل «گره گردیوس را برید» ۶۴
۲۵. گفتار پارسا ۶۶
۲۶. ماجرای قلم ابوعلیاد ۶۷
۲۷. نصیحت حکیمانه ۶۹
۲۸. عمل به نذر ۷۰
۲۹. آزاد شدن از زندان با سخنان نیکو ۷۱
۳۰. تعیین قیمت جواهر ۷۳
۳۱. ترس حیوانات از آدمیزاد ۷۵
۳۲. همسایه بد ۷۷
۳۳. حکمت ضرب المثل «بِرِ اخفش» ۷۸
۳۴. رنج و تعب برای عالم شدن ۸۰
۳۵. نیکویی و سرعت در جواب گفتن ۸۱
۳۶. جواب بیهوده ۸۲
۳۷. فقه نابجا ۸۳

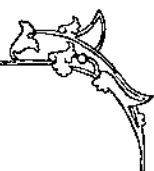
۳۸. پند و اندرز ۸۴
۳۹. صله اشعار ۸۵
۴۰. گفتار نابجا ۸۷
۴۱. گفتار بیهوده ۸۸
۴۲. قضاوت ۸۹
۴۳. مردم دوستی ۹۰
۴۴. دوراندیشی برای رزق ۹۱
۴۵. سؤال نابجا و گفتار پسندیده ۹۳
۴۶. سنگینی گوش ۹۴
۴۷. آموختن حرفه ۹۷
۴۸. عواقب تهمت ۱۰۲
۴۹. پناه دادن پادشاه ۱۰۳
۵۰. بخشش صوفی ۱۰۶
۵۱. دعا در حق دیگران ۱۰۸
۵۲. دیدار پدر و پسر ۱۱۰
۵۳. بی نیازی از مال دنیا ۱۱۴
۵۴. مسلمان شدن ۱۱۷
۵۵. اعمال خیریه ۱۱۹
۵۶. در مقام حوایج و خواسته های مردم ۱۲۱
۵۷. مهارت در صنایع ادبی ۱۲۲
۵۸. جواب نیکو در برابر مزاح ۱۲۴
۵۹. عاقبت مال اندوزی ۱۲۵
۶۰. علائم زهد ۱۲۷

۶۱. شجاعت و امانت جابر بن زید ۱۲۹
۶۲. جابر بن زید، حافظ اسرار ۱۳۱
۶۳. جبر اسکندر ۱۳۲
۶۴. ماجرای اسکندر و داریوش ۱۳۳
۶۵. میز داریوش ۱۳۹
۶۶. هدیه زنان ۱۴۱
۶۷. درایت ملک ظاهر ۱۴۳
۶۸. اجل انسان ۱۴۵
۶۹. سزای خیانت در حق پدر ۱۴۷
۷۰. مقام استاد ۱۴۹
۷۱. دقت نظر علمی ۱۵۲
۷۲. رهایی به خاطر راستگویی حتی به دست ۱۵۴
۷۳. زهد و تقوای ظاهر بن مظفر ۱۵۵
۷۴. علم نحو نیکوی ابن بابشاذ ۱۵۷
۷۵. ممنوعیت عوام الناس از کارهای دیوانی ۱۵۹
۷۶. قبول همسر در مقابل اسلام آوردن ۱۶۲
۷۷. اختلاف در مسائل ۱۶۳
۷۸. پدر عمل نحو ۱۶۵
۷۹. نتیجه بی ایمانی ۱۷۳
۸۰. سبب قتل ابن المقفع ۱۷۷
۸۱. دوستدار پیامبر ۱۸۲
۸۲. مقام و منزلت دادن به علت درایت ۱۸۵
۸۳. جنگ خندق و کشته شدن عمرو بن عبدود ۱۸۹

۸۴. ماجرای حسنک وزیر ۲۲۲
۸۵. تاریخچه قطب‌نما ۲۴۵
۸۶. شاپور ذوالاکتاف ۲۴۷
۸۷. چگونگی تولد زال و رستم ۲۶۴
۸۸. حیلۀ انوشیروان ۲۶۸
۸۹. جذبه درویش ۲۷۲
۹۰. ماهی مبارک ۲۷۴
۹۱. نمونه وطن پرستی ۲۷۶
۹۲. شرط تعلیم ۲۷۸
۹۳. تصرف برشلونه ۲۸۰
۹۴. مجازات خیانت ۲۸۲
۹۵. بی‌رحمی خسرو پرویز ۲۸۴
۹۶. پاسخ حکیمانه ۲۸۵
۹۷. دانش پزشکی ۲۸۷
۹۸. تحمل همسر بدخو ۲۹۰
۹۹. هدیه حضرت سلیمان ۲۹۲
۱۰۰. مرگ طهمورث ۲۹۴
۱۰۱. قصر شیرین ۲۹۷
۱۰۲. کشفیات باستان‌شناسی ۲۹۹
۱۰۳. ژاندارک ۳۰۲
۱۰۴. غزوه اُحد ۳۰۴
۱۰۵. مناعت طبع ۳۴۳
۱۰۶. کرامات خدادادی ۳۴۵

۱۰۷. حضرت نجمه خاتون ۳۴۶
۱۰۸. نخستین کسی که بر کعبه لباس پوشانید ۳۵۰
۱۰۹. غیبگویی پیامبر (ص) ۳۵۲
۱۱۰. دوستدار بقای مفسد گناهکار است ۳۵۴
۱۱۱. گوساله پرستی یهودیان ۳۵۷
۱۱۲. داستان سامری به روایتی دیگر ۳۶۲
۱۱۳. دوستدار اهل بیت ۳۶۶
۱۱۴. شرح کشتن حبیب نجار ۳۶۸
۱۱۵. خواندن «قل» در صبح و شب ۳۷۰
۱۱۶. موسسه شیطان ۳۷۲
۱۱۷. حضرت الیاس (ع) ۳۷۵
۱۱۸. استغاثه امام سجّاد (ع) به درگاه حق ۳۸۰
۱۱۹. طریقه طلب حاجت از زبان امام چهارم ۳۸۲
۱۲۰. معجزه‌ای از امام صادق (ع) ۳۸۵
۱۲۱. گفتن «لا حول» برای رفع گرفتاری ۳۸۷
۱۲۲. دین و عقیده بابا طاهر ۳۸۹
۱۲۳. جریان زبید یامی ۳۹۱
۱۲۴. کشتار و غارتگری وهابیان ۳۹۴
۱۲۵. حضرت یونس (ع) ۳۹۶
۱۲۶. خداوند بندگان خود را حفاظت می‌کند ۴۰۵
۱۲۷. دعوی نبوت مزدک ۴۰۷
۱۲۸. تدبیر جنگی ۴۰۹
۱۲۹. بانی شهر رم ۴۱۱

۱۳۰. برکت مال ۴۱۳
۱۳۱. از شاگردی دکان تا کرسی قضاوت ۴۲۱
۱۳۲. حکایتی دیگر از ابویوسف ۴۲۴
۱۳۳. ابویوسف و هارون الرشید ۴۲۶
۱۳۴. درباره ضرب المثل استخوان لای زخم گذاشتن .. ۴۲۹
۱۳۵. سکنه ناگهانی ۴۳۱
۱۳۶. زالقوس و اجرای حکم ۴۳۴
۱۳۷. مکر کابل شاه در برابر رستم ۴۳۵
۱۳۸. عفت زن ۴۴۱
۱۳۹. نتیجه غرور و تکبر ۴۴۳
۱۴۰. هرگز هیچ کس را خوار مدار ۴۵۰
۱۴۱. پیشگویی منجم درباره پادشاهی فرزندان بویه .. ۴۵۲
۱۴۲. وفای به عهد و امانتداری ۴۵۵
۱۴۳. چشم پوشیدن از فرزند به خاطر خدا ۴۵۹
۱۴۴. رجال سبعة ۴۶۱
۱۴۵. رضایت خداوند ۴۶۴
۱۴۶. درخواستهای مرد گازر ۴۶۷
۱۴۷. دین فروشی برای دنیا ۴۷۱
۱۴۸. قاضی و میرزا الغبیک ۴۷۴
۱۴۹. معجزه پیامبر (ص) ۴۷۶
۱۵۰. تفاوت دیدگاه پدر و فرزند ۴۷۸
۱۵۱. مرد آبرومند ۴۸۰
۱۵۲. شرح حال ابومحمد اودی ۴۸۳

۱۵۳. عاقبت پدرکشی ۴۸۹
۱۵۴. بدبیه‌سرای ۴۹۱
۱۵۵. حاضر جوابی شیخ مفید ۴۹۳
۱۵۶. خشوع در برابر خداوند ۴۹۶
۱۵۷. ولایتعهدی امام رضا(ع) ۴۹۸
۱۵۸. چنگیز خان ۵۰۱
۱۵۹. حاکم ابله ۵۱۱
۱۶۰. مناظره علامه حلی ۵۱۳
۱۶۱. انتخاب حجر ۵۱۹
۱۶۲. مرتد از دین ۵۲۱
۱۶۳. نصیحت پیامبر(ص) ۵۲۷
۱۶۴. خراب کردن ایوان مداین ۵۳۰
۱۶۵. پافشاری در دین ۵۳۲
۱۶۶. امتناع از دادن زکات ۵۳۵